Stichting Diogenes Leiden

Nieuwsbrief 51, 16 mei 2025

Een nieuw groot project

Eerder dit jaar rondde Diogenes een belangrijke verbouwing af: de restauratie van Hogeweord 132 en de omvorming van het pand tot twee mooie appartementen. Er is hard gewerkt en er was veel creativiteit nodig om de monumentale waarden van het pand in ere te houden en tegelijkertijd mooie woonruimten tot stand te brengen. We zijn blij dat het gelukt is. In deze nieuwsbrief staan een paar foto's van het resultaat.

Vrijwel direct daarna ging de uitvoering van een ander groot project van start: de verduurzaming van de Latijnse School. Ook daarvan zijn hieronder foto's te zien.

Dat Diogenes ook bezig blijft met de verbetering van andere panden, wordt geïllustreerd door een artikel over een upgrade van Lokhorststraat 20.

In deze nieuwsbrief vindt u tot slot twee nabeschouwingen. De vorige eigenares van Hogeweord 132 vertelt hoe ze terugkijkt op de overdracht van het pand aan Diogenes, en twee nieuwe bewoners vertellen hoe ze hun eerste tijd in het huis hebben ervaren. De reacties zijn gelukkig heel positief.

Reacties zijn altijd welkom: nieuwsbrief@diogenes-leiden.nl

De verduurzaming van de Latijnse School gestart

Het aannemersbedrijf C.J. de Boer uit Zoeterwoude is in de week van 7 april begonnen met de verduurzaming van de Latijnse School, het grootste pand van Diogenes. De belangrijkste onderdelen van het project zijn de verbetering van de isolatie van het dak en de ramen. Het dak is als eerste aan de beurt. Daardij is een meevaller dat het de afgelopen tijd heel weinig geregend heeft.

Om aan het dak en de ramen te kunnen werken en te kunnen schilderen moeten om het hele gebouw steigers worden geplaatst. De foto hierboven is gemaakt in de eerste week: een deel van de steiger bij de zijgevel van de Latijnse School op het perkeetterrein bij de Pieterskerkgracht.

Dezelfde steiger enkele weken later gezien vanuit een andere hoek. Links van het midden ligt een voorraad isolatieplaten voor op het dak.Verder naar links is het achterste deel van het Diogenespand Lokhorststraat 22 te zien, en bovenaan een stukje van het dak van de Pieterskerk.

Op het dak worden de dakpannen, de oude pantatten en het oude dunne isolatiemateriaal verwijderd. Op het dakbeschot worden nieuwe dikke isolatieplaten, nieuwe folie en nieuwe pantatten aangebracht en vervolgens worden de dakpannen teruggeplaatst. Ze worden zoveel mogelijk hergebruikt, beschadigde exemplaren worden vervangen door andere gebruikte pannen.
Op de foto hierboven zijn de ondersteunende rijen dakpannen al teruggeplaatst nadat er nieuw isolatiemateriaal is aangebracht.

De steiger aan de kant van de Lokhorststraat is deze week als laatste geplaatst. In overleg met de VVV is in de schutting een opening uitgespaard zodat de vele toeristen in de stad ook de komende tijd kunnen kijken naar de "Rembrandtkamer" in de Latijnse School.
Op 20 mei zal aan dit deel van de steiger een informatiebord over het project worden opgehangen.

Het grootste deel van het werk zal klaar zijn voor de bouwvakvakantie. Daarna zal er nog worden geschilderd.

Meer informatie en foto's

Restauratie Hogeweord 132 voltooid

Sinds maart zijn beide appartementen in Hogeweord 132 bewoond. Op 15 februari kreeg de bewoner van het bovenappartement de sleutels, op 21 maart waren de bewoners van het benedenappartement aan de beurt. Hieronder een paar foto's.

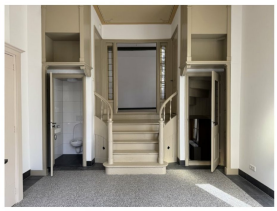

De voormalige winkelruimte is nu de entree van het benedenappartement. Rechts is de toegang naar het souterrain en in het midden de trap naar het bordes. Achter de openslaande deuren ligt de opkamer en vanaf het bordes gaat rechts een trap naar de eerste verdieping.

Op het plafond van de winkelruimte werden bij de ontmanteling van het pand Jugendstil-decoraties aangetroffen achter plaatmateriaal. Van die versieringen zijn sjablonen gemaakt. Met behulp daarvan zijn exact gelijke decoraties op het nieuwe plafond geschilderd.

Het souterrain met rechts de trap naar de entree.

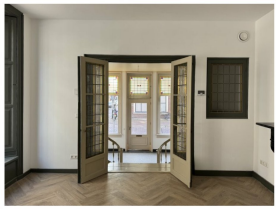

De opkamer met zicht op de entree.

De voorgevel aan de Hogeweord. Het houtwerk van de winkelpui is geschilderd met een houtimitatie. Volgens kleurenonderzoek moet het er in de jaren 1920 zo hebben uitgezien.

Een deel van de zijgevel. Rechts de deur van de voormalige kamerloods die nu de entree van Rijnstraat 98 is. Links daarvan de ramen van de opkamer, de ramen van het souterrain en een nieuw ontworpen hekje dat een stukje grond dat bij Hogeweord 132 hoort van de straat scheidt. Helemaal links is een klein deel van het pothuis zichtbaar.

Meer foto's van het resultaat van de verbouwing

Een upgrade van Lokhorststraat 20

Marion van Dongen

In eerdere nieuwsbrieven hebben we al eens aangegeven dat er voor de bouwcommissie van Diogenes twee momenten zijn om te besluiten woningen aan te pakken. Het eerste is bij de jaarlijkse schouw in november voor de onderhoudsbegroting, waarbij vooral de buitenkant wordt geïnspecteerd. Het tweede moment is bij mutaties van de woning.
Dat laatste was begin 2024 het geval bij Lokhorststraat 20.

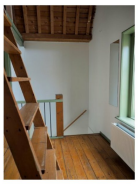

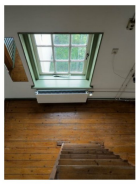

De woning is in de jaren 70 als een van onze eerste panden gerestaureerd. We constateerden dat de toegang vanaf de tweede verdieping naar de vliering niet meer van deze lijkt was. Er was een steile trap zonder leuning naar de vliering waardoor die niet als kamer te gebruiken was. Verder hing de cv-ketel open op de zolder.

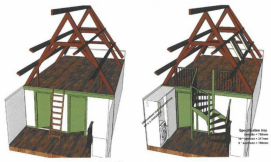

Aangezien de cv-ketel ook toe was aan vervanging, maakte onze onderhoudscoördinator Sam Erades in overleg met de bouwcommissie een plan om de inrichting van de tweede etage en de vliering te verbeteren. De tekeningen hierboven geven links de oude en rechts de nieuwe situatie weer.
In het ontwerp is de overloop optimaal benut met een wandtast waarin ook de cv-ketel is opgenomen. Verder is er een veel veiliger trap en zijn er op zolder twee Veluxramen gemaakt. Met die ingreep wordt de vliering op een goede manier bij de woning betrokken.

Met de nieuwe huurders werd overlegd over het plan en de huurverhoging. Zij gingen akkoord, en de verbouwing werd in februari en maart uitgevoerd
Het resultaat is naar ons idee een echte verbetering van de woning. Dia is voor de komende jaren weer up to date.
We proberen ieder jaar een dergelijke upgrade in te plannen. Dat is afhankelijk van de vervanging van installaties en andere omstandigheden.

Meer foto's over de upgrade van Lokhorststraat 20

Blij met de overdracht aan Diogenes

Laurens Beijen

"Toen ik daar terug was, moest ik wel heel goed kijken." Dat vertelde Thea Hartwijk, de vorige eigenaar van Hogeweord 132. In 2022 heeft zij het pand in overleg met haar zoons verkocht aan Diogenes. De afspraak was dat Diogenes het op een goede manier zou restaureren en er iets mooie van zou maken. Tijdens een klein feestje in het pand in februari van dit jaar kon ze zien dat het gelukt was.

Gekocht in 1972

Hogeweord 132 is vijftig jaar in het bezit van de familie Hartwijk geweest. Thea's man Alexander (San) Hartwijk kocht het pand in 1972. Het werd een extra toonzaal voor de meubelzaak van zijn moeder waar hij ook werkte, schuin aan de overkant. Kort daarvoor waren San en Thea getrouwd. Hij kwam uit Leiden, zij uit Bodegraven. Ze hadden elkaar in Noordwijk leren kennen toen San daar in de weekends als diskjockey optrad in de discotheek Duna Deli. Ze gingen in de Schoolmeesterstraat in Leiden wonen.
Het lukte om Hogeweord 132 te kopen omdat de vorige eigenaar Annie Laken een deel van de koopsom aan San leende. Thea herinnert zich Annie als een heel aardige vrouw. Zij was kort daarvoor gestopt met haar sigarenzaak. Er kwamen bij de familie Hartwijk ook inkomsten binnen door de verhuur van kamers op de eerste en tweede verdieping.

Andere gebruikers

Na een paar jaar stopte San met zijn werk in de meubelzaak en ging hij werken als handelsagent voor cadeauartikelen en andere spullen. Hij bleef zijn moeder nog wel helpen met onder andere het bezorgen van verkochte meubels.
Thea begon in Hogeweord 132 een winkel in cadeauartikelen en kinderkleding. Het was een gezellige buurt met onder andere slager Koekenbier en bakker Dijsselbloem. Om de hoek in de Rijnstraat zat de kinderschoenenzaak van Boons. Thea stuurde klanten die kinderkleren hadden gekocht vaak door naar Boons om daar ook schoenen te passen.
Latere gebruikers van de winkelruimte waren een modezaak en de wijnhandel Cave Grand Cru van Martin Kallenberg. Die laatste heeft er zo'n twintig jaar gezeten. De kamerbewoners namen weliswaar een flesje mee uit de winkel, maar dat noteerden ze netjes. Een van de bewoners was Thea's zoon Robbert Paul Hartwijk, die acht jaar op de zolderverdieping heeft gewoond.
Na het vertrek van de wijnzaak werd Hogeweord 132 alleen nog gebruikt voor kamerbewoning. De huurders konden de oude winkelruimte gebruiken om dingen samen te doen.
Thea en San verhuisden later van de Schoolmeesterstraat naar het Waardeland. San was naast zijn werk steeds bezig geblieven met muziek. Hij was jarenlang actief bij de Leidse Muziek Centrale, waar muziekprogramma's werden samengesteld voor ziekenhuizen en zorginstellingen. Hij overleed in 2014, nog maar 69 jaar oud.

Verkocht aan Diogenes

Toen duidelijk werd dat Hogeweord 132 hoognodig aan verbetering toe was, aftendeerde een kennis Thea en haar zoons op de Stichting Diogenes. Ze zijn blij dat ze er toen voor hebben gekozen om het pand aan Diogenes toe te vertrouwen.
Bij de restauratie zijn dingen ontdekt waar ze tevoren geen idee van hadden, zoals de monumentale schouw in de opkamer en de waterput in de keldar. Ze zijn onder de indruk van wat Diogenes ermee gedaan heeft. Het is nog mooier geworden dan ze hadden verwacht.

Hogeweord 132: alleen nog maar een hoge trap nodig

Yvonne Jansen

Het pand aan de Hogeweord 132 is na een lange verbouwing af. De monumentale schouw is ontbuld en ook de voorgevel is in ere hersteld en heeft de uitstraling van honderd jaar geleden. Maar hoe is het om er nu te wonen? Dit vraag ik aan de nieuwe bewoners Alex en Teun.

Het bevalt Alex en Teun heel goed. Ze fantaseren er nu al over om nog heel lang op de Hogeweord te blijven wonen. We zitten aan de ronde tafel in de leveringsruimte van het stel: de keuken in het souterrain, met uitzicht op de Rijnstraat en het pothuis als opberghaard. Hier hebben ze al heel veel gezellige avonden met vrienden doorgebracht. Alle gasten zijn onder de indruk van hun woning. De entree, de cortisonen van de waterput in de keuken en ja, toch vooral de schouw. Die vinden ze zelf ook het mooiste van het huis. *"Een inkopsertje. Het is echt een eyecatcher."* Ook was het leuk om de vorderingen te kunnen zien bij de verbouwing. De voorgevel is als laatste onder handen genomen. De is ook prachtig geworden met als sluitstuk de trekbel met een ijzardraad. *"Zoals het hoort, heel authentiek."*

Het appartement is nog ruimer dan gedacht. Alex en Teun hebben daarom nieuwe meubels en accessoires aangeschaft. Het topstuk is een kroonluchter via Marktplaats. De vorige eigenaars baalden ervan dat ze die vanwege een verhuizing weg moesten doen en wensten een mooie nieuwe plek ervoor. Dat is gelukt.
Voor de ramen aan de voorkant komen nog plisségordijnen. Wat er nu hangt is tijdelijk. Ze kiezen bewust niet voor lange gordijnen. *"Die zouden voor het glas in lood komen te hangen. Het zou zonde zijn om dat niet te kunnen zien."*

De straat is heel gezellig. Er komen veel mensen langs die een praatje maken. Laatst was er een oude mevrouw die wist te vertellen dat de man van koningin Emma een vaste gast was bij de wijnwinkel die hier ooit zat. Hij bleef vaak hangen, om nog wat te drinken. Het is een mooi verhaal, zo mooi, dat ik beloofd heb om het verhaal niet te botchecken.
Ook de barvrouw van café De Plantage verderop in de straat bidde aan. Als student kwam ze wel eens op bezoek toen het nog een studentenhuis was. Ze had foto's bij zich uit die tijd. Ook haar ogen verraadden dat het om erg mooie herinneringen ging.

Tot slot vroeg ik of er ook nog iets is tegengevallen. Alex en Teun konden maar één ding bedenken. De hal is zo hoog, dat ze nog geen trap hebben gevonden die hoog genoeg is om de lamp op te hangen. Dus bij deze een oproep: wie heeft een hoge trap te leen?

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • Voor een goede ontvangst voegt u nieuwsbrief@diogenes-leiden.nl toe aan uw adresboek.

Laposta